

BIZTONSÁGI ADATLAP
A 453/2010 EK, a 1907/2006 EK (REACH) és a 1272/2008 EK rendeletek (CLP-GHS) szerint.

Verziószám: 9.0
 A készítés dátuma: 2010.11.30
 Felülvizsgálat dátuma: 2013.04.23

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA
1.1. Termékazonosító

Cikkszám: 09150
 A termék neve: TOLUOL
 A termék angol neve: TOLUENE
 Reach regisztrációs szám: 01-2119471310-51

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása: Festékek, lakkok, TNT alapanyag, szerves szintézisek, gumielőállítás, polimerfeldolgozás, tüzelőanyag.
 Az anyag vagy keverék ellenjavallt felhasználása: Ellenjavallt felhasználási terület nem ismeretes.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Szállító cég neve: MOLAR CHEMICALS KFT.
 Szállító cég címe, telefonszáma, fax-száma: 2314 Halásztelek, Árpád utca 1. Tel.: +36-24 527-100 Fax: +36-24 527-127, email: molar@molar.hu, web: www.molar.hu
 Felelős osztály email címe: reach@molar.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
 Tel: (06-80) 201-199 Fax: (06-1) 476-1138 e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: A VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS
2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Osztályozás 1272/2008/EK szerint: Flam. Liq. 2; H225 - Tűzveszélyes folyadék, 2. kategória
 Repr. 2; H361d - Reprodukciós toxicitás, 2. kategória
 Asp. Tox. 1; H304 - Aspirációs toxicitás, 1. kategória
 STOT RE 2; H373 - Célszervi toxicitás - ismételt expozíció, 2. kategória
 Skin Irrit. 2; H315 - Bőrirritáció, 2. kategória
 STOT SE 3; H336 - Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció, 3. kategória

Osztályozás 67/548/EGK vagy 1999/45/EK szerint: F; R11 Repr. Cat. 3; R63 Xn; R48/20-65 Xi; R38 R67

F - TŰZVESZÉLYES, Xn - ÁRTALMAS

2.2. Címkézési elemek
Címkézés 1272/2008/EK szerint:

Figyelmeztető mondatok: H225 - Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
 H361d - Feltehetően károsítja a születendő gyermeket.
 H304 - Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
 H373 - Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.
 H315 - Bőrirritáló hatású.
 H336 - Álmoságot vagy szédülést okozhat.

Figyelmeztetés: VESZÉLY
 Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: P210 - Hőtől/szikrától/nyílt lángtól/forró felületektől távol tartandó. Tilos a dohányzás.
 P301+P310 - LENYELÉS ESETÉN: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
 P331 - TILOS hánytatni.
 P302+P352 - HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

Veszélyjelek, piktogramok:

2.3. Egyéb veszélyek: Nem ismeretes.

Az ebben a szakaszban említett R és H mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL, VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1. Anyagok

CAS-szám:	108-88-3
EU-szám:	203-625-9
EU Index-szám:	601-021-00-3
Összegképlet:	C ₇ H ₈
Relatív molekulatömeg:	92,14

3.2. Keverékek

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegélynyújtási intézkedések ismertetése

Általános utasítások:	Baleset, vagy rosszullet esetén orvost kell hívni. A sérültet ne hagyjuk lehűlni. Eszméletvesztés esetén a sérültet rögzített oldalfekvésben kell elhelyezni és így kell szállítani.
Utasítások belégzés esetére:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Rosszullet esetén hívjunk orvost.
Utasítások bőrre kerülés esetére:	A szennyezett ruházatot távolítsuk el. A szennyeződött bőrfelületet bő vízzel mossuk le.
Utasítások szembe kerülés esetére:	Öblítsük bő vízzel legalább 10 percen keresztül, a szemhéjakat szélesre nyitva. Hívjunk szemorvost.
Utasítások lenyelés esetére:	Hányás esetén óvatosság, belégzés veszélye! Hívjunk orvost. Adjunk hashajtót, tejet és ricinusolajat ne.
Egyéni védőfelszerelés az elsősegélynyújtók számára:	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

4.2. A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Akut tünetek és hatások:	Az agyag irritálja a szemet, a bőrt és a légzőrendszert.
Késleltetett hatások:	Zsírtalanítja a bőrt. Hatással lehet a központi idegrendszerre, expozíciója fokozhatja a zajexpozíció okozta halláskárosodást.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A szükséges orvosi ellátás leírása:	Lenyelés esetén gyomormosás (aspiráció veszély fennáll, ezért eszméletlen sérült esetében intubálás nélkül a gyomormosás tilos). Tüneti kezelés, Naloxon ajánlott.
-------------------------------------	--

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Általános leírás:	Tűz- és robbanásveszélyes folyadék
Tűzveszélyességi osztály:	A - FOKOZOTTAN TŰZ- ÉS ROBBANÁSVESZÉLYES

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltó anyagok:	szén-dioxid, hab, oltópor
NEM alkalmazható tűzoltó anyagok:	víz

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Különleges veszélyek:	Éghető, gőzei a levegőnél nehezebbek. Szobahőfokon levegővel robbanóelegyet képez, gyújtóforrástól távol kell tartani.
-----------------------	--

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Egyéni védőfelszerelés tűzoltáskor:	Ne tartózkodjunk a veszélyes zónában megfelelő kémiai védőöltözék és friss levegős légzőkészülék nélkül.
-------------------------------------	--

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Személyi elővigyázatossági intézkedések:	A gőzöket/aeroszolókat ne lélegezzük be. A helyiségben friss levegőt kell biztosítani.
Sürgősségi ellátók esetében	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Egyéb megjegyzések: Szennyvíz rendszerbe engedni tilos. Akadályozzuk meg, hogy az anyag csatornába, élővízbe, talajba kerüljön.

6.3. A területi elhatárolás és szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Eljárás a feltisztításra/felitatásra: Az esetlegesen kifolyt folyadékot nem éghető felszívóképes anyaggal (pl. homok, perlit, vermikulit, Chemisorb®) kell felitatni, majd felszedni és gondoskodni kell az eltávolításáról.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Hivatkozás más szakaszokra: A hulladék kezeléssel kapcsolatos figyelmeztetésekhez lásd.a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kezelési előírások: Megfelelően szellőztetett helyiségben, védőfelszerelésben dolgozzunk. A védőfelszerelést a technológiának megfelelően kell kiválasztani.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolási előírások: Szorosan zárt edényzetben, jól szellőzött helyen, gyújtóforrástól és hőtől távol tartandó.

Nem alkalmazható csomagoló anyagok: bizonyos műanyagokat oldhat

Tárolási hőmérséklet [°C]: max. 30

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Meghatározott végfelhasználás: Az 1.2. pontban említettekén kívül egyéb speciális alkalmazása nem várható.

8. SZAKASZ: EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Megengedett munkahelyi átlagos koncentráció (ÁK) [mg/m³]: 190

Munkahelyi csúcskoncentráció (CK) [mg/m³]: 760

Biológiai expozíció [mg/g kreatinin]: 1 (o-krezol)

Jogszabályi háttér: 25/2000 (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés: A biztonságos munkavégzést elősegítő műszaki intézkedések elsőbbséget élveznek az egyéni védőfelszerelések használatával szemben.

Általános előírások: A szennyezett ruhát azonnal le kell venni. Bőrre kerülés esetén lemosás után bőrvédő krémet kell használni. Az anyaggal való munka után kezét és arcot kell mosni.

Szem,-arcvédelem: Védőszemüveg viselése szükséges.

Kézvédelem: Az anyaggal való munka során védőkesztyű viselése szükséges. Általános munkához ajánlott típus: Nitril-kaucsuk, 0,11 mm vastag, áttörési idő >480 min. Speciális felhasználás esetén célszerű a gyártóval konzultálni.

Légutak védelme: Gőzök és aeroszolok képződése esetén szükséges.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső jellemzők: folyadék

Szag: jellegzetes

Szagküszöb érték: 50 ppm

Olvadáspont/fagyáspont [°C]: -95°C

Forráspont [°C]: 109,5-111,0°C

Bomlási hőmérséklet [°C]: 400°C

Sűrűség (d²⁰) [g/cm³]: 0,87

pH: Nincs információ

Viszkozitás [mPa.s]: Nincs adat

Gőzsűrűség: 3,1

Oldódás: vízben igen csekély

Megoszlási hányados n-oktanol/víz log P (o/v): log Pow:2,69

Lobbanáspont [°C]:	4°C
Gőznyomás [20 °C-on]:	28,5 hPa
Gyulladás hőmérséklet [°C]:	480°C
Robbanási határértékek [v/v %]:	1,2%(V)-7,1%(V)
Relatív párolgási sebesség (ButAc=1):	2,4
Tűzveszélyesség:	Tűzveszélyes folyadék
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Robbanásveszélyes folyadék
Oxidáló tulajdonságok:	Nem oxidáló anyag.
Törésmutató (n _D ²⁰):	1,495-1,497

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség	Rendeltetésszerű kezelés esetén veszélyes reakciók nem várhatók.
10.2. Kémiai stabilitás	Az anyag normál körülmények között stabil.
10.3. Veszélyes reakciók lehetősége	Robbanásveszély az alábbiakkal: alumínium, perklorosav. Gyulladás, illetve gyúlékony gázok és gőzök képződésének veszélye: kromil-klorid, erős oxidálószer, klorátok, peroxidok, kálium-permanganát
10.4. Kerülendő körülmények:	Erős hőhatás.
10.5. Nem összeférhető anyagok	Erős oxidálószer.
10.6. Veszélyes bomlástermékek:	Normál tárolási körülmények között nincs bomlás.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Általános leírás:	Nagyobb mennyiség lenyelése esetén hányinger, hányás. Felszívódása után: szédülés, részegség, kábultság, légszűnulás.
Akut toxicitási adatok:	LD50 (szájon át, patkány): 636 mg/kg
Akut toxicitás szájon át:	Émelygés, hányás és hasmenés jelentkezhet.
Akut toxicitás bőrön át:	Felszívódás.
Akut toxicitás belégzés:	Nyálkahártya-irritációk, köhögés, nehéz légzés, tüdőödéma. Légutak károsodhatnak.
Bőrkorrózió/Bőrirritáció:	Bőrirritációt okoz.
Szemkárosodás/szemirritáció:	Szembe kerülve irritáló hatású.
Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció:	Nem ismeretes.
Csírasejt mutagenitás:	Az in vivo vizsgálatok nem mutattak ki mutagén hatásokat.
Rákkeltő hatás:	Állatkísérletekben nem mutatott rákkeltő hatást.
Reprodukciós toxicitás:	Örökítő genetikai károsodást okozhat az emberi csírasejtekben.
Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció:	Álmosságot vagy szédülést okozhat.
Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció:	Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket.
Aspirációs veszély:	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Általános leírás: Vízi szervezetekre toxikus hatású.

12.1. Ökotoxicitási adatok:

Toxicitás halakra:	LC50(Oncorhynchus mykiss):5,8 mg/l 96h
Toxicitás daphniára és egyéb vízi gerinctelen szervezetekre:	EC50(Daphnia magna):5,8 mg/l 48h
Toxicitás algákra:	IC50(Pseudokirchneriella subcapitata):12 mg/l 72h
Toxicitás baktériumokra:	EC50(Photobacterium phosphoreum):20 mg/l 30 min
12.2. Perzisztencia és lebonthatóság.	Biológiailag nem könnyen lebontható.
12.3. Bioakkumulációs képesség:	Jelentős bioakkumuláció nem várható (log P(o/v):1-3)
12.4. Talajban való mobilitás:	A vízből könnyen elpárolog, ha eléri a talajvizet könnyen szétterjedhet.
12.5. A PBT és vPvB értékelés eredményei	PBT/vPvB vizsgálatot nem végeztek, mert kémiai biztonsági vizsgálat nem szükséges, vagy nem történt.
12.6. Egyéb káros hatások:	A készítményt és maradványait nem szabad vízbe, szennyvízbe vagy talajba engedni.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termékre vonatkozó előírások: Az anyag maradéka veszélyes hulladéknak számít.
A csomagolásra vonatkozó előírások: A szennyezett (kiürült) csomagolóanyagot ugyanúgy kell kezelni, mint a terméket.

13.1. Hulladék kezelési módszerek:

Hulladék kezelési előírások: A hulladékokat a 2008/98/EK, a 2012 évi CLXXXV. törv., a 98/2001 (VI.5.) korm. rendelet előírásainak megfelelően kell kezelni. Megsemmisítése erre szakosodott gazdálkodó szervezet segítségével történhet.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. UN-szám: 1294
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: TOLUOL
14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

3
Szárzöldi szállítási besorolás (RID/ADR): 3
14.4. Csomagolási csoport: II
14.5. Környezeti veszélyek: RID/ADR szerint nem minősül környezetre veszélyes anyagnak
14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Nem ismeretes.
14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: Nem vonatkozik rá.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az anyaggal kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi jogszabályok:

A 96/82/EK rendelet (SEVESO) szerinti határértékek

alsó küszöbérték [to/év]: 5000
felső küszöbérték [to/év]: 50000

7b. csoport alapján*

* A küszöbérték az adott csoportba tartozó összes anyag együttes mennyiségére vonatkozik

94/33/EK irányelv alapján az anyaggal végzett tevékenység fiatal személyek esetén részben, vagy egészben korlátozott.

4/2011 (I.14.) VM rendelet helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékéről

légkibocsátási határérték [mg/m³]: 150

15.2. Kémiai biztonsági értékelés Az anyagról kémiai biztonsági értékelés egyelőre nem készült

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap 2. és 3. pontjában szereplő R és H mondatok:

R11 Tűzveszélyes.
R38 Bőrizgató hatású.
R48/20 Hosszabb időn át belélegezve ártalmas: súlyos egészségkárosodást okozhat.
R63 A születendő gyermeket károsíthatja.
R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat.
R67 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.
H225 Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H315 Bőrirritáló hatású.
H336 Álmoságot vagy szédülést okozhat.
H361d Feltehetően károsítja a születendő gyermeket.
H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.
A BT adatlap megváltozott szakaszai: 1.,4.,8.,9.,10.,11.,12.,

FIGYELMEZTETÉS:

A megadott információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Az adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az érvényes rendeletek betartása, az esetleges speciális felhasználási technológiának megfelelő biztonsági előírások kialakítása és betartása felhasználó feladata. Az anyaggal (készítménnyel) kapcsolatos konkrét felhasználási mód során a 98/24/EK irányelv alapján fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

A biztonsági adatlap megfelel a 453/2010 EK, a 1272/2008 EK (CLP), és az 1907/2006 EK (REACH) rendeletek, az 1999/45 EK irányelv, a 67/548 EKG irányelv, a 2000. évi XXV. törvény és a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet előírásainak.

Ez a dokumentum elektronikusan készült és aláírás nélkül is hiteles.